

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY GMINY WŁODAWA NA LATA 2023-2025

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	4
II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE WŁODAWA	5
III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO	7
IV. ADRESACI PROGRAMU	12
V. ANALIZA SWOT	13
VI. CELE I ZADANIA.....	14
VII. FINANSOWANIE PROGRAMU	20
VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA	20
IX. PODSUMOWANIE.....	21
SPIS TABEL I WYKRESÓW	22

WPROWADZENIE

Program Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. Zgodnie z zapisem w preambule ustawę uchwała się *„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”*.

Program pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Włodawa na lata 2014-2024 przyjętej Uchwałą Nr LII/343/14 Rady Gminy Włodawa z dnia 27 sierpnia 2014 r.

Rodzina należy do tych instytucji społecznych, które mimo zmian zachodzących w wielu obszarach istotnych z punktu widzenia rodziny ciągle znajduje się na samym szczycie hierarchii wartości społecznych. To rodzina jest pierwszym, podstawowym środowiskiem wychowawczym człowieka, gdzie poprzez właściwe oddziaływanie stymulowany jest rozwój i kształtowana jest tożsamość młodych ludzi. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest wartością, której nie można niczym równoważnym zastąpić. Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swojej dorosłości kształtują społeczeństwo.

Dominujący dotychczas model rodziny oparty na trwałym małżeństwie z silną pozycją mężczyzny, męża i ojca, ustępuje miejsca innym formom życia rodzinnego, opartym na małżeństwach o partnerskich relacjach, małżeństwach rekonstruowanych, związkach partnerskich czy rodzinach niepełnych, z samotnym rodzicem jako głową rodziny. Współczesna rodzina obciążona jest wieloma dylematami: presją demograficzną wywieraną przez społeczeństwo, pędem życia, który wymaga nieustannego balansowania między pracą, a rodziną, samorealizacją rodziców, a czasem dla rodziny i jakością relacji wewnątrzrodzinnych.

Współczesna rodzina zagrożona jest również licznymi czynnikami patologicznymi, które bardzo często wpływają na dysfunkcję oraz wykluczenie jej w społeczeństwie. Najbardziej zagrażające rodzinie problemy społeczne to: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz alkoholizm. Wszystkie te dysfunkcje przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w takich rodzinach. Niewydolność rodziców znacznie wpływa i przyczynia się do zaburzeń zaspakajania podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka. Niewypełnianie przez rodzinę prawidłowo swoich funkcji prowadzi również do niedostosowania społecznego dzieci. Dlatego, tak ważne jest, aby dziecko wzrastało w rodzinie, w której zapewnione jest bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne, gdzie kształtuje się pozytywną tożsamość, przekazuje system wartości, tradycje, które mają znaczny wpływ na ich aktywność i postępowanie w życiu.

Każdy rodzic napotyka na trudności w procesie wychowania dzieci. Problemy te mają zróżnicowany charakter i natężenie. Jeśli pojawiające się problemy przewyższają możliwości ich rozwiązania przy wykorzystaniu własnych zasobów rodziny, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz. Organizując wsparcie i pomoc na rzecz rodziny wieloproblemowej należy konsekwentnie realizować podstawową zasadę roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, gdzie kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył naszą społeczność lokalną. Dlatego polityka państwa, jak i wszelkie działania organów i instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych powinny być ukierunkowane na pomoc i wsparcie udzielaną rodzinie.

Niniejszy dokument zawiera diagnozę sytuacji rodzin zamieszkujących teren gminy Włodawa. Przedstawia analizę badań ankietowych dotyczącą zjawisk występujących w ogniskach domowych oraz istotne obszary problemowe związane z funkcjonowaniem dzieci oraz ich rodziców. Ukazuje także formy wsparcia rodziny (pieniężne i niepieniężne) realizowane w ubiegłych latach na terenie gminy Włodawa. Pozyskane wyniki badań w połączeniu ze zrealizowaną dotychczas pomocą, stają się punktem wyjścia do planowania dalszych działań, odpowiadających na potrzeby i mających na celu kompleksowe wsparcie rodzin z terenu gminy Włodawa w kolejnych latach. W oparciu o powyższe opracowany został Program Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025, którego założeniem jest tworzenie warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych oraz przywracania rodzinom zdolności do przezwyciężania ich problemów opiekuńczo-wychowawczych, przy współpracy różnych instytucji stawiających w centrum zainteresowania dobro rodziny i dziecka.

Program Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 został przygotowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Włodawie. Składa się z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu. Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne o gminie Włodawa oraz diagnozę środowiska lokalnego. Czwarta część programu określa adresatów. Piąta część programu stanowi analizę SWOT. Szósta i zasadnicza część programu wyznacza cele szczegółowe i niezbędne do podjęcia zadania. Siódma i ósma część programu zawierają informacje na temat sposobu finansowania dokumentu, jego wdrażania i monitoringu oraz ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych. Część dziewiąta jest podsumowaniem przygotowanego dokumentu.

Koordynatorem Programu Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włodawie.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny Gminy Włodawa została zaplanowana na lata 2023-2025. Jest to dokument otwarty, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnianiu.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Przedkładany Program Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 jest

spójny z przepisami dotyczącymi ochrony dziecka i rodziny. Podstawą prawną do realizacji Programu są w szczególności następujące akty prawne:

- 1) Konwencja o Prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.,
- 2) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- 3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 5) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 6) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 7) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 8) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- 9) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 10) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 11) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- 12) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 13) ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 14) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- 15) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 16) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 17) ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
- 18) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE WŁODAWA

Gmina Włodawa jest gminą wiejską, położoną w województwie lubelskim, w powiecie włodawskim. Składa się z dwóch części (północnej i południowej), przedzielonych obszarem miasta Włodawy, stanowiącego odrębną jednostkę administracyjną. W obrębie powiatu włodawskiego sąsiaduje również z gminami Hanna, Hańsk, Wola Uhruska i Wiryki. Od wschodu gmina graniczy z Białorusią (z obwodem brzeskim) oraz Ukrainą (z obwodem wołyńskim).

Gmina zajmuje powierzchnię 243,75 km², co stanowi 19,4% powierzchni powiatu. W jej skład wchodzi 16 sołectw: Korolówka, Korolówka-Kolonia, Korolówka-Osada, Krasówka, Luta, Okuninka, Orchówek, Różanka, Sobibór, Sobibór-Stacja, Stawki, Suszno, Szuminka, Wołczyn, Żłobek, Żuków. Siedziba władz gminy znajduje się we Włodawie.

Na koniec 2021 r. gmina liczyła 5.994 mieszkańców (w tym 2.956 kobiet). W ostatnich latach widoczny jest systematyczny spadek liczby ludności gminy oraz postępujący proces jej starzenia, o czym świadczy stale zmniejszająca się liczba dzieci i młodzieży oraz zwiększająca się liczba osób starszych.

Gmina Włodawa jest przede wszystkim obszarem rolniczym, mimo dominacji gleb o słabej przydatności rolniczej. Charakteryzuje się niższym rozwojem gospodarczym i słabszą

atrakcyjnością inwestycyjną – obrazem tego jest niekorzystna sytuacja w sferze podmiotów gospodarczych oraz niższy poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Na rynku pracy przejawia się to dość wysokim bezrobociem – na koniec 2021 r. udział osób pozostających bez pracy w ogóle jej mieszkańców w wieku produkcyjnym wyniósł 10,4%. Istotną gałęzią gospodarki gminy jest turystyka. Na jej terenie funkcjonuje 512 podmiotów gospodarczych, które najczęściej prowadzą działalność w takich sekcjach, jak: handel hurtowy i detaliczny oraz usługi w zakresie napraw, budownictwo oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.

Sieć placówek oświatowych w gminie tworzą: 3 Szkoły Podstawowe z oddziałami przedszkolnymi w Orchówku, Różance i Żukowie oraz Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Okunince. W gminie działa również Niepubliczne Przedszkole w Susznie, a przy nim Klubik Dziecięcy zapewniający opiekę dzieciom do lat 3. Dzieci i młodzież z gminy uczęszczają także do przedszkoli i szkół w mieście Włodawa.

Działalność kulturalną w gminie prowadzi Biblioteka Publiczna Gminy Włodawa w Susznie, jej 4 Filie w Korolówce, Korolówce-Osadzie, Orchówku i Żukowie oraz 1 Punkt Biblioteczny w Różance, a także Muzeum i Miejsce Pamięci w Sobiborze.

Upowszechnianiu kultury fizycznej, sportu i rekreacji w gminie służy dostępna na jej terenie infrastruktura sportowo-rekreacyjna, na którą składają się m.in. boiska wielofunkcyjne przy świetlicach w Susznie i Korolówce, Hala Sportowa w Szkole Podstawowej w Orchówku, Boisko typu „Orlik” przy Szkole Podstawowej w Orchówku, Pomost nad Jeziorem Białym w Okunince (plaża główna), a także działające w różnych miejscowościach gminy siłownie zewnętrzne, place zabaw, altany, świetlice i remizo-sświetlice.

Podstawową i specjalistyczną opiekę zdrowotną, świadczenia zdrowotne w warunkach zamkniętych oraz nocną i świąteczną opiekę lekarską i pielęgniarскую dla mieszkańców gminy realizują podmioty lecznicze w mieście Włodawie, a także w Urszulinie, w Łęcznej i Wisznicach.

Główną instytucją realizującą zadania pomocy społecznej w gminie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodawie. Jej mieszkańcy mają również możliwość korzystania z oferty instytucji udzielających wsparcia w mieście Włodawie, wśród nich: Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, Miejsko-Gminnego Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Centrum Terapii Psychologii i Psychoterapii Euro-Medica, Punktu charytatywnego „Caritas” oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Sektor ekonomii społecznej i solidarnej w gminie obejmuje 20 organizacji pozarządowych działających m.in. na rzecz rozwoju lokalnego, w sektorach pomocy społecznej, edukacji, kultury, sportu i turystyki, ochrony zdrowia oraz jednostki ochotniczej straży pożarnej. Gmina Włodawa współpracuje również z organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi poza terenem gminy, m.in. z Zarządem Okręgowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Lublinie.

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Gminę Włodawa zamieszkuje według stanu na 31 grudnia 2021 r. – 5925 osób (3010 mężczyzn, 2915 kobiet). Dane w wyszczególnieniu na poszczególne miejscowości kształtują się następująco.

Tabela 1. Liczba ludności w podziale na miejscowości, kobiety i mężczyźni

Miejscowość	Liczba ludności	Liczba ludności w podziale	
		mężczyźni	kobiety
Adamki	7	5	2
Korolówka	356	174	152
Korolówka Kolonia	102	55	47
Korolówka Osada	369	199	170
Krasówka	175	78	97
Luta	41	18	23
Okuninka	376	189	187
Orchówek	1074	545	529
Różanka	846	429	417
Sobibór i Sobibór Stacja	402	212	190
Stawki	255	133	122
Suszno	1211	639	572
Szuminka	229	127	102
Wołczyń	59	33	26
Żłobek	121	59	62
Żuków	302	154	148

Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Włodawa

Gmina Włodawa leży w powiecie włodawskim, w którym poziom bezrobocia należy do jednego z najwyższych. Na dzień 31 grudnia 2021 r. stopa bezrobocia w powiecie włodawskim wyniosła 14,6%. Liczba osób bezrobotnych z Gminy Włodawa zarejestrowanych ogółem od początku roku wyniosła 435 osób, w tym 223 kobiety. Natomiast na koniec 2021 r. zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Włodawie było 375 osób, w tym 206 kobiet.

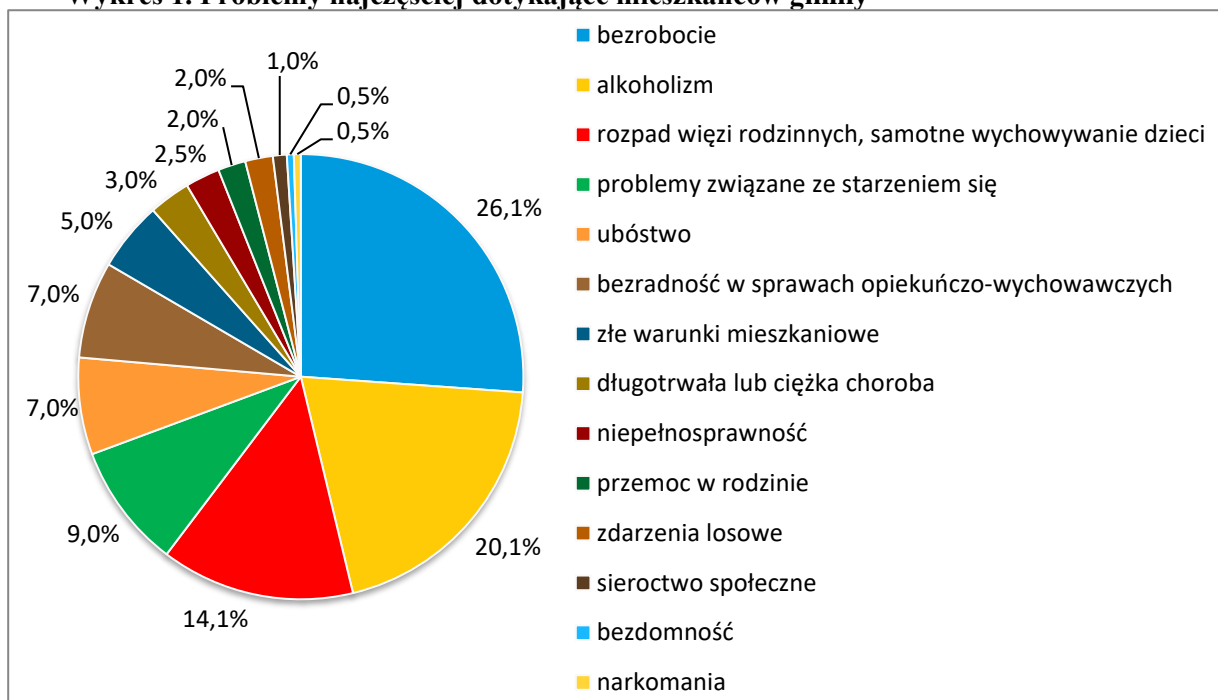
Punktem wyjścia do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włodawie oraz analiza społeczna gminy.

W ramach diagnozy problemów alkoholizmu, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w gminie przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego – Wójta Gminy, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Gminy, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, sportowych i pomocy społecznej, a także przedstawicieli podmiotów leczniczych, policji, podmiotów ekonomii społecznej i kościoła. Badania te posłużyły m.in. identyfikacji występujących na terenie gminy problemów społecznych. Do analizy przedłożono w sumie 69 wypełnionych anonimowo ankiet.

W opinii ankietowanych problem rozpadu więzi rodzinnych oraz samotnego wychowywania dzieci jest trzecim w kolejności, po bezrobociu i alkoholizmie problemem

dotykającym mieszkańców gminy (14,1%). Z kolei bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wśród problemów społecznych plasuje się znacznie niżej (7%). Szczegóły badań ankietowych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym

Pierwszym krokiem w kierunku skutecznego udzielenia wsparcia rodzinom w kryzysie oraz przeżywającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest diagnoza występujących w nich problemów. Główną instytucją w Gminie, która swoją działalność skupia wokół wspomagania rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodawie. Ośrodek obejmuje pomocą, w formie pracy socjalnej świadczonej przez trzech pracowników socjalnych, rodziny przeżywające różnego rodzaju trudności.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspakajania potrzeb członków społeczności.

Informacje o rodzinach przeżywających kryzys, czy też mających trudności w prawidłowym sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włodawie pozyskują głównie podczas przeprowadzanych przez nich rodzinnych wywiadów środowiskowych, kontaktów z rodzinami, w których prowadzona jest wyłącznie praca socjalna oraz kontaktów z pracownikami innych instytucji, w tym jednostek oświatowych, ochrony zdrowia, sądu i policji.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodawie w 2021 r. objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę i źródło finansowania) 268 rodzin, w których żyło 609 osób. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. w Gminie Włodawa

zamieszkiwało 5 925 osób. Tym samym należy stwierdzić, że ok. 10,28% ogółu mieszkańców gminy zostało objętych pomocą. Z danych będących w posiadaniu Ośrodka wynika, iż spośród 268 rodzin objętych systemem pomocy społecznej, były 79 rodziny, w których wychowywały się dzieci do 18 roku życia.

Poniższa tabela obrazuje liczbę rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w latach 2014-2021 w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców Gminy.

Tabela 2. Liczba osób objętych pomocą społeczną w latach 2014 – 2021

L.p.	Rok	Liczba mieszkańców gminy Włodawa	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	Osoby objęte pomocą społeczną	
1	2014	6085	301	882	14,49%
2	2015	6092	322	919	15,09%
3	2016	6086	277	728	11,96%
4	2017	6100	289	698	11,44 %
5	2018	6065	277	675	11,13 %
6	2019	6051	278	667	11,02 %
7	2020	5 980	247	565	9,45 %
8	2021	5925	268	609	10,28 %

Opracowanie własne

Środowiska (osoby/rodziny), które na przestrzeni ostatnich trzech lat korzystały z różnego rodzaju świadczeń z zakresu pomocy społecznej borykały się z wieloma problemami powodującymi ich dysfunkcjonalność. Większość z nich zmagала się z kilkoma problemami jednocześnie, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2019-2021

Powód przyznania pomocy społecznej	2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
ubóstwo	147	377	130	322	119	304
sieroctwo	0	0	0	0	0	0
bezdomność	4	4	4	4	2	2
wielodzietność	25	132	23	116	25	132
bezrobocie	132	366	103	281	96	266
niepełnosprawność	62	149	55	113	55	125
długotrwała lub ciężka choroba	61	143	39	77	44	91
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	27	90	25	85	18	60
przemoc w rodzinie	1	1	1	1	0	0
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
alkoholizm	27	54	27	54	20	37
narkomania	1	2	1	2	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1	1	2	4
zdarzenie losowe	2	2	2	2	2	6
sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Opracowanie własne

Dokonując analizy świadczeniobiorców ustalono, iż dominującym powodem ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej jest ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, alkoholizm oraz bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Ubóstwo sprawia, że osoby nie dysponują dostatecznymi środkami materialnymi dla zaspokojenia potrzeb, szczególnie w zakresie żywności, schronienia, ubrania, transportu oraz podstawowych potrzeb kulturalnych i społecznych. Bezrobotny to osoba, która dłuższy czas pozostaje bez pracy. Osobą niepełnosprawną jest osoba, której stan fizyczny i/lub psychiczny, trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie zadań życiowych i ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi. Długotrwała choroba oznacza utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie w pełni sprawnego funkcjonowania w środowisku z uwagi na stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy. Osoby niepełnosprawne, ubogie, bezrobotne oraz chore i ich rodziny, które zgłaszają się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włodawie, mogą otrzymać pomoc w postaci finansowej, rzeczowej i pracy socjalnej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

W 2021 r. spośród 268 rodzin objętych pomocą społeczną 79 rodziny to rodziny,

w których wychowywały się dzieci do 18 roku życia (29,48% ogółu rodzin objętych pomocą). Opieką ośrodka objętych było łącznie 152 dzieci. Dzieci stanowiły 24,96% ogółu osób objętych systemem pomocy społecznej.

Tabela 4. Typy rodzin objętych pomocą społeczną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włodawie w 2021 r.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RODZINY OGÓŁEM	268	609
w tym rodziny z dziećmi	79	325
RODZINY NIEPEŁNE	10	29
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW	34	61

Opracowanie własne

Udzielona pomoc społeczna w rozbiciu na poszczególne miejscowości gminy w 2021 r. przedstawiała się następująco:

- 1) Różanka – 26 rodzin oraz 21 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe
- 2) Stawki – 9 rodzin oraz 8 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 3) Suszno – 15 rodzin oraz 12 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 4) Krasówka – 13 rodzin oraz 4 osoby prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 5) Korolówka Osada – 13 rodzin oraz 8 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 6) Żuków – 12 rodziny oraz 10 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 7) Korolówka – 12 rodzin oraz 5 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 8) Szuminka - 6 rodzin oraz 5 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 9) Orchówek – 22 rodziny oraz 25 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 10) Okuninka – 8 rodzin oraz 5 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 11) Wołczyń – 2 rodziny,
- 12) Sobibór – 11 rodzin oraz 6 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 13) Żłobek – 4 rodziny oraz 1 osoba prowadząca jednoosobowe gospodarstwo domowe,
- 14) Luta – 1 rodzina oraz 1 osoba prowadząca gospodarstwo domowe,
- 15) Adamki – 1 rodzina,
- 16) Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta w Chełmie – 2 osoby.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta zostaje im ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach

pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2021 r. na terenie Gminy Włodawa funkcjonowało 6 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 7 dzieci z terenu Gminy Włodawa, w tym jeden pełnoletni wychowanek. Dwie rodziny zastępcze spośród wyżej wymienionych funkcjonują na nowych zasadach, pozostałe zostały utworzone przed 01.01.2012 r.

Od 2020 r. na terenie powiatu chełmskiego funkcjonuje 1 rodzina zastępcza spokrewniona, w której umieszczonej jest jedno dziecko pochodzące z Gminy Włodawa, rodzina ta funkcjonuje na nowych zasadach.

W 2021 r. Gmina partycypowała w kosztach utrzymania piątki dzieci ze względu na umieszczenie ich w rodzinie zastępczej lub Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej po 2012 roku. Koszt utrzymania wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej poniesiony przez Gminę Włodawa w 2021 r. wyniósł 42 928,55 zł (z czego 8 163,49 zł to koszt partycypacji w kosztach pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, a 34 765,06 zł to wysokość opłaty za pobyt dzieci w Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej)

Poniższa tabela obrazuje jak na przestrzeni ostatnich lat zmieniała się liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Tabela 5. Dane dotyczące pieczy zastępczej z lat 2014-2021

Rok	Liczba rodzin zastępczych na terenie gminy Włodawa	Liczba dzieci w tych rodzinach	Łączna liczba dzieci z terenu gminy Włodawa przebywających w pieczy zastępczej
2014	12	15	17
2015	13	16	22
2016	10	13	16
2017	8	11	14
2018	6	9	12
2019	6	7	10
2020	8	8	13
2021	6	7	12

Opracowanie własne

IV. ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy Program skierowany jest do rodzin wychowujących dzieci, zamieszkujących na terenie gminy Włodawa. Rodziny, w których choć postawy rodzicielskie są prawidłowe to wymagają wsparcia, gdyż często borykają się z problemem wielodzietności, bezrobocia a co za tym idzie ubóstwa. Zjawisko ubóstwa wyklucza rodziny z życia społecznego i kulturalnego co sprzyja powstawaniu marginalizacji i degradacji funkcji rodziny.

Szczególne wsparcie bez wątpienia potrzebują rodziny niewydolne wychowawczo,

opiekuńczo oraz niezaradne. Dysfunkcyjność w prawidłowym wypełnianiu roli rodziców przejawia się w tych rodzinach na wielu płaszczyznach. Dlatego też wymagają szczególnego wsparcia ze strony podmiotów zawodowo zajmujących się świadczeniem pomocy na rzecz dziecka i rodziny.

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT opiera się na usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru, poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Dzięki takiemu postępowaniu, z całego posiadanego zasobu informacji, zostają wyodrębnione i zidentyfikowane te, które są istotne strategicznie. Analiza SWOT bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego.

W przypadku Programu Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 analiza SWOT stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wspierania rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nimi stoją. Pozwala oszacować potencjał oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Mocne strony	Słabe strony
➤ Bieżące dokonywanie diagnozy sytuacji rodzin na terenie gminy Włodawa, ➤ Zaangażowanie wielu podmiotów w działania na rzecz dzieci i rodziny, ➤ Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny i dzieci, ➤ Realizowanie działań socjalnych i społecznych, przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz dysfunkcjom rodzin, ➤ Możliwość skorzystania z bezpłatnych porad prawnych i psychologicznych w Punkcie Konsultacyjnych dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Włodawie, ➤ Realizowanie działań z zakresu udzielania pomocy żywnościowej oraz dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach, ➤ Realizowanie działań w zakresie wsparcia rodzin w formach niepieniężnych i pieniężnych, ➤ Realizacja Programów profilaktycznych.	➤ Szeroki zakres obowiązków przypisanych pracownikom socjalnym, ➤ Narastające zjawisko długotrwałego uzależnienia osób/rodzin od świadczeń pomocy społecznej, ➤ Niechęć Klientów do zmiany swoich postaw i zachowań, niechęć do nawiązywania współpracy z instytucjami niosącymi pomoc rodzinie, ➤ Brak na terenie Gminy instytucji świadczących pomoc rodzinie i dziecku, ➤ Oddalenie poszczególnych miejscowości od miasta Włodawa, gdzie można uzyskać pomoc instytucji i specjalistów działających na rzecz rodzin, ➤ Niechęć rodzin do współpracy z asystentami rodziny; brak zatrudnionych asystentów rodziny, ➤ Brak rodzin wspierających, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Szanse	Zagrożenia
➤ Poprawa samodzielnego funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych w społeczeństwie lokalnym, ➤ Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie we Włodawie ➤ Zorganizowanie czasu wolnego w okresie letnim i zimowym dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy, ➤ Zapobieganie narastaniu negatywnych zjawisk, problemów w rodzinach, ➤ Stabilizacja sytuacji materialnej rodzin dzięki wsparciu w finansowym, rzeczowym, ➤ Kompleksowe wsparcie rodzin dzięki współpracy różnych instytucji.	➤ Brak stabilności przepisów w zakresie pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych, ➤ Brak stabilizacji rynku pracy oraz alienacja społeczna osób, ➤ Małe zainteresowanie mieszkańców Gminy poprawą swojej sytuacji życiowej (niechęć do korzystania z dostępnych form pomocy rodzinie), ➤ Brak wiedzy mieszkańców Gminy o dostępnych formach pomocy rodzinie.

VI. CELE I ZADANIA

Cel główny:

Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów szczegółowych oraz działań.

Cele szczegółowe:

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin,
- 2) Wsparcie rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej
- 3) Wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- 4) Profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia rodzin i dzieci

Działania w ramach realizacji poszczególnych celów zostały opisane poniżej.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin

L.p.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Wskaźniki	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji
1	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji	- poprawa jakości życia rodzin z terenu gminy Włodawa,	- liczba wypłaconych zasiłków	GOPS Włodawa	2023-2025 zadanie ciągłe

		- zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej, - objęcie pomocą materialną osób/rodzin do tego uprawnionych, - organizowanie pomocy rzeczowej dla rodzin potrzebujących	rodzinnych i dodatków do zasiłków rodzinnych -liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - liczba rodzin i dzieci objętych inną pomocą, wielkość i forma udzielanej pomocy - liczba rodzin z dziećmi objętymi wsparciem	<u>Partnerzy:</u> organizacje pozarządowe, prywatni sponsorzy, parafie, koła gospodyń wiejskich,	
2	Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci i dorosłych wymagających tego rodzaju wsparcia	- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywieniowych rodzin, - Zmniejszenie problemu niedożywienia wśród dzieci i młodzieży, - Profilaktyka zdrowego trybu życia, - Promowanie prawidłowych nawyków żywieniowych	- Liczba dzieci korzystających z pomocy w formie gorącego posiłku w szkole - Liczba wydanych zasiłków celowych na zakup żywności	GOPS Włodawa <u>Partnerzy:</u> placówki oświatowe, firmy cateringowe	2023-2025 zadanie ciągłe
3	Pomoc żywnościowa w ramach Program Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa 2021–2027 (FEPŻ) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)	- zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywieniowych rodzin, - współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu organizacji pomocy żywnościowej,	- liczba wydanych skierowań, liczba osób/rodzin korzystających z Programu Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ)	Bank Żywności, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Zarząd Miejski we Włodawie <u>Partnerzy:</u> GOPS Włodawa	2023-2025 zadanie ciągłe
4	Objęcie pracą socjalną rodzin potrzebujących tego rodzaju wsparcia	- zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych rodzin, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej,	- liczba pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną, - liczba rodzin objętych pracą socjalną	GOPS Włodawa	2023-2025 zadanie ciągłe
5	Udzielanie dzieciom i młodzieży wsparcia finansowego i rzeczowego w postaci stypendiów i wyprawek szkolnych	- pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	- liczba uczniów objętych wsparciem	GOPS Włodawa	2023-2025 zadanie ciągłe

			- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania		
6	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi	- zwiększenie dostępu do usług - udzielanie wsparcia rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji spowodowanej chorobą dziecka	- liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem	GOPS Włodawa	2023-2025 zadanie ciągłe

2. Wsparcie rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej

L.p.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Wskaźniki	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji
1	Monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem	- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych poprzez wczesne reagowanie - przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach, - udzielanie wsparcia rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej, - współpraca instytucji na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi,	liczba rodzin z dziećmi objętych pracą socjalną	GOPS Włodawa <u>Partnerzy:</u> Komenda Powiatowa Policji, placówki oświatowe, służba zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Placówki Wsparcia Dziennego	2023-2025 zadanie ciągłe
2	Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom doświadczającym przemocy	- zapewnienie wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej - zapewnienie właściwych warunków do życia i rozwoju dla małoletnich dzieci (zapewnianie poczucia bezpieczeństwa i życia wolnego od przemocy), - przeciwdziałanie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach wychowujących małoletnie dzieci, - udzielanie kompleksowego wsparcia	- Liczba spotkań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, - Liczba posiedzeń grup roboczych, - Liczba rodzin z dziećmi objętych procedurą Niebieskie Karty.	GOPS Włodawa <u>Partnerzy:</u> Gminny Zespół Interdyscyplinarny we Włodawie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Włodawie, placówki oświatowe, służba zdrowia, Komenda Powiatowa Policji, Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, organizacje pozarządowe.	2023-2025 zadanie ciągłe

		ofiaram przemocy w rodzinie, - współpraca instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - organizacja spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego/grup roboczych - uruchamianie i prowadzenie procedur Niebieskie Karty			
3	Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom borykającym się z problemem alkoholowym	- poprawa funkcjonowania rodzin - kierowanie wniosków do GKRPA o podjęcie działań wobec osób (żyjących w rodzinach z dziećmi) borykających się z problemem alkoholowym, - kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe, - współpraca instytucji działających na rzecz rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu,	- liczba osób (żyjących w rodzinach z dziećmi) zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - liczba wystosowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe (osoby żyjące w rodzinach z dziećmi)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Włodawie <u>Partnerzy:</u> GOPS Włodawa, Komenda Powiatowa Policji , organizacje pozarządowe	2023-2025 zadanie ciągłe
4	Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	- zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków do rozwoju -współpraca z PCPR w celu zabezpieczenie potrzeb dzieci przebywających w pieczy zastępczej,	- Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - wysokość poniesionych środków finansowych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	GOPS Włodawa <u>Partnerzy:</u> Gmina Włodawa, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włodawie	2023-2025 zadanie ciągłe
5	Zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego	- udzielanie kompleksowego wsparcia mieszkańcom Gminy, - przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach, - zapewnienie mieszkańcom Gminy możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy specjalistów m.in. psychologa, prawnika	- liczba osób korzystających ze wsparcia, - Liczba udzielonych porad	Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, , Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej znajdujący się w Starostwie Powiatowym we Włodawie.	2023-2025 zadanie ciągłe

3. Wsparcie rodzin z dziećmi w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

L.p.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Wskaźniki	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji
1	Zapewnienie wsparcia asystentów rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz kobietom i rodzinom wychowującym ciężko chore dziecko	rodziny mające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych otrzymują adekwatne wsparcie, - rodziny wychowujące ciężko chore dzieci otrzymują potrzebne im wsparcie, - przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej,	- liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin, liczba rodzin, którym przydzielono asystenta ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze, - liczba rodzin objętych koordynacją poradnictwa „za życiem”, - liczba dzieci wychowujących się w rodzinach objętych usługą asystentury	GOPS Włodawa	2023-2025 zadanie ciągłe
2	Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	- nabycie umiejętności aktywnego spędzania wolnego czasu -finansowanie wyjazdów kolonijnych dzieciom z rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej, życiowej, - profilaktyka i zapobieganie powielaniu przez dzieci negatywnych wzorów zachowań wyniesionych z domu rodzinnego, - zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, - współpraca instytucji organizujących wypoczynek i rekrutujących dzieci	- liczba dzieci i młodzieży korzystających z wypoczynku	Kuratorium Oświaty, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włodawie, GOPS Włodawa <u>Partnerzy:</u> placówki oświatowe	2023-2025 zadanie ciągłe
3	Udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	- współpraca GOPS z przedstawicielami innych instytucji, - tworzenie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie	- liczba spotkań zespołu	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włodawie <u>Partnerzy:</u> GOPS Włodawa, Zespół Kuratorskiej	2023-2025 zadanie ciągłe

				Służby Sądowej, służba zdrowia, placówki oświatowe	
4	Zapewnienie opieki przedszkolnej dla dzieci	- pomoc w sprawowaniu opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym	- liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli	Gmina Włodawa	2023-2025 zadanie ciągłe
5	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”	- zapobieganie marginalizacji społecznej rodzin wielodzietnych -poprawa wizerunku rodzin wielodzietnych	- liczba złożonych wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny	GOPS Włodawa	2023-2025 zadanie ciągłe
6	Realizacja dodatkowych projektów na rzecz rodzin	- dodatkowe wsparcie dla rodzin z dziećmi - umacnianie więzi rodzinnych - poprawa stylu życia - Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu	- liczba zorganizowanych przedsięwzięć	GOPS Włodawa <u>Partnerzy:</u> Pełnomocnik Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Włodawie, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Włodawie	2023-2025 zadanie ciągłe

4. Profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia rodzin i dzieci

L.p.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Wskaźniki	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji
1	Realizacja programów profilaktycznych	- kształtowanie pożądanych postaw i zachowań wśród dzieci i młodzieży, - podniesienie poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i nadużywaniem alkoholu - zapoznanie dzieci, młodzieży i ich rodziców z ofertą pomocową w sytuacji kryzysowej,	liczba osób uczestniczących w poszczególnych programach profilaktycznych	GOPS Włodawa <u>Partnerzy:</u> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Włodawie, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we	2023-2025 zadanie ciągłe

		- minimalizacja szkód społecznych i indywidualnych wynikających z zażywania narkotyków i nadużywania alkoholu		Włodawie, koła gospodyń wiejskich	
2	Promocja zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży	- podniesienie poziomu wiedzy na temat ogólnie rozumianego zdrowia fizycznego i psychicznego - Ochrona dzieci i młodzieży przed podejmowaniem działań ryzykownych, mogących wpływać demoralizująco na otoczenie społeczne i wyniszczająco na ich osobowość	liczba zorganizowanych przedsięwzięć	GOPS Włodawa <u>Partnerzy:</u> Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Włodawie, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, koła gospodyń wiejskich	2023-2025 zadanie ciągłe

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Programu Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 będzie finansowana:

- 1) z budżetu gminy,
- 2) ze środków samorządu powiatowego,
- 3) z dotacji budżetu państwa na realizację zadań własnych gminy,
- 4) z dotacji budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie,
- 5) z programów rządowych z zakresu wspierania rodziny,
- 6) z funduszy zewnętrznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- 7) ze środków pozyskanych z innych źródeł.

VIII. WDRAŻANIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodawie został powołany do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, kreowania lokalnej polityki społecznej, rozwoju systemu pomocy dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji na terenie Gminy. Niniejszy Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włodawie. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że dla zapobiegania występowaniu dysfunkcji i jak najlepszego wsparcia rodzin, wskazana jest współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami, placówkami, w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Program Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 jest dokumentem

otwartym, podlegającym ewaluacji i monitoringowi. Pozwoli to na analizę, ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań. Dzięki ewaluacji i monitoringowi możliwe będzie usprawnianie i modyfikowanie zapisów programowych. W oparciu o ww. działania możliwe będzie podnoszenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sprawdzenie sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włodawie, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Dodatkowo będą pozyskiwane informacje od innych instytucji i podmiotów realizujących zadania przyjęte w Programie.

Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu, z drugiej natomiast strony umożliwią ustalenie rzeczywistych rezultatów ich wdrożenia – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami oraz stwierdzić, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku. Do oceny stopnia wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne przygotowywane w terminie do 31 marca każdego roku. Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 przedstawi Radzie Gminy Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włodawie.

IX. PODSUMOWANIE

Program Wspierania Rodziny Gminy Włodawa na lata 2023-2025 zakłada tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Program zakłada wsparcie rodzin o charakterze profilaktycznym, ze szczególnym uwzględnieniem zasady pomocniczości. Rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne do tego jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Powyższe działania zwiększają szansę rodziny na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację Programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które w zakresie swoich działań mają wspierać dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być zapewnienie bezpieczeństwa rodzinom i żyjącym w nim dzieciom poprzez przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji funkcji rodziny, wsparcie rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej oraz rodzin z problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Liczba ludności w podziale na miejscowości, kobiety i mężczyzn,

Tabela 2. Liczba osób objętych pomocą społeczną w latach 2014 – 2021,

Tabela 3. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2019-2021 r.,

Tabela 4. Typy rodzin objętych pomocą społeczną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włodawie w 2021 r.,

Tabela 5. Dane dotyczące pieczy zastępczej z lat 2014-2021.

Wykresy:

Wykres 1. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców Gminy.